

SAYI : S.11171
BAŞVURU NO : 2019/12418
KARAR TARİHİ : 21/08/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
MİLLİ SAVUNMA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Af düzenlemesinden faydalanma talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 12/07/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Kurumumuza yaptığı başvuruda başvuran, 677 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne devredilen Harp Akademileri Kara Harp Okulu Savunma Yönetimi (SAVBEN) Doktora Programından kendi isteğiyle ayrılmış olduğunu, 7143 sayılı Af Kanunu kapsamında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesine başvurduğunu belirtmektedir. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin internet sitesindeki “7143 Sayılı Af Kanunu Kapsamında Başvuru Yapan Lisansüstü Öğrencilerin Başvuru Değerlendirmesi” isimli belgenin kendi adına yer verildiğini, şifahi olarak da kabul edilebileceğinin ancak dosyasının SAVBEN’den gelmesi gerektiğinin, ancak SAVBEN tarafından dosyasının gönderilmediğinin bildirildiğini, bu sebeple de af düzenlemesinden yararlanamadığını iddia etmektedir. Başvuran SAVBEN’in cevabi yazısındaki gerekçelerin hukuka uygun olmadığını, SAVBEN yetkilisi ile yaptığı görüşmede Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesine af kapsamında geçiş yapma imkânı olmadığı için dosyasının gönderilmediğini, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi yetkilisi ile yaptığı görüşmede ise dosyası gönderilmediği için af düzenlemesinden faydalanamadığının belirtildiğini ifade etmektedir. SAVBEN’deki tüm derslerini başarıyla tamamladığını, 7143 sayılı Kanunla getirilen af düzenlemesinde belirtilen tüm şartları taşıdığını ifade eden başvuran, Kurumumuzdan SAVBEN’deki dosyası Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesine gönderilmese bile, af düzenlemesi kapsamında kaydının yapılmasının sağlanmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

2. YÖK Başkanlığının 17/07/2019 tarihli ve ... sayılı yazısında;

2.1. 22/11/2016 tarihli ve 29896 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 677 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin “Askeri okullardaki lisansüstü öğrenciler” başlıklı 5 nci maddesi uyarınca, kapatılan Harp Akademilerdeki enstitülerde lisansüstü eğitim görmekte olan Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsü Doktora Programı öğrencilerinin Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne yerleştirildiği,

2.2. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektörlüğünün 677 sayılı KHK ile kapatılan ve sonrasında Sosyal Bilimler Enstitülerine aktarılan Harp Akademileri Enstitüleri “SAVBEN” (Savunma Bilimleri Enstitüsü) öğrencilerinin 2016-2017 bahar yarıyılında kayıtlarının yapıldığını belirterek 2017-2018 eğitim-öğretim yılı güz döneminden itibaren Enstitülerine müracaatta bulunacakların kayıtlarının alınıp alınmayacağı hususunda görüş talep ettiği, bu hususun 27/07/2017 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında ele alındığı, 2016/2017 bahar yarıyılı başvurularının başladığı ve öğrencilerin kayıtla ilgili işlemler hakkında zamanında bilgi sahibi olamayabileceği dikkate alınarak 2017-2018 güz döneminde kayıt için başvuru yapan 677 sayılı KHK ile kapatılan yükseköğretim kurumu öğrencilerinin kayıtlarının yapılmasına, başvuru yapmayanların haklarından vazgeçmiş sayılmalarına karar verildiği,

2.3. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından çeşitli tarihlerde çıkarılan yükseköğretim öğrencilerinin ilişkilerinin kesildiği veya yerleşmiş olmalarına rağmen kayıt yaptırmadıkları yükseköğretim kurumlarına geri dönüşüne imkan tanıyan kanunların 2547 sayılı Kanun kapsamındaki yükseköğretim kurumları için çıkarıldığı, ancak bu kanunlarda 2547 sayılı Kanun kapsamında olmayan Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı yükseköğretim kurumlarından ilişkisi kesilen öğrencilerin 2547 sayılı Kanun’a bağlı yükseköğretim kurumlarına yerleştirilme işlemlerinin Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılacağına ilişkin hükümlerin yer aldığı,

2.4. 7143 sayılı Kanunla 2547 sayılı Kanun’a eklenen Geçici 78 inci maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların 31/05/2018 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında değerlendirildiği, terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler ile bir programı kazandıkları halde kayıt yaptırmayanların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilmelerine karar verildiği,

2.5. 7143 sayılı Kanun’da, Türk Silahlı kuvvetlerine bağlı eğitim kurumlarından ilişkisi kesilenlere ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından, bu kişilerin söz konusu Kanundan yararlandırılmalarının mümkün olmadığı, 2547 sayılı Kanun’da da Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı yükseköğretim kurumlarının münhasır kanun hükümlerine tabi olacağına hüküm altına alındığı ve böylece bu kurumların 2547 sayılı Kanun’un kapsamı dışında bırakıldığı,

açıklamalarına yer verilmektedir.

3. Milli Savunma Üniversitesinin 22/07/2019 tarihli ve ... sayılı yazısında;

3.1. 7143 sayılı Kanun'la 2547 sayılı Kanun'a eklenen Geçici 78 inci maddeyle af düzenlemesi getirilmişse de, Anayasamızın 132 nci maddesi gereği Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı yükseköğretim kurumları özel kanunların hükümlerine tabi olduğundan, bu kurumlar hakkında 2547 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı eğitim kurumları ile ilişkisi kesilenler veya bu kurumlardan ayrılanlar hakkında af düzenlemesine ilişkin herhangi bir özel hüküm de bulunmadığından, anılan kurumlarla ilişkisi kesilenlerin af düzenlemesinden yararlanamayacağı, bu durumun Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının "2547 sayılı Kanun'a tabi olmayan askeri okullardan ilişkisi kesilen öğrenciler" konulu yazısında da açıklandığı,

3.2. Milli Savunma Üniversitesinin (MSÜ) 6756 sayılı Kanun'un 5 inci maddesi ile Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde kurulduğunun ve MSÜ Rektörlüğüne bağlı olarak, kurmay subay yetiştirmek ve lisansüstü eğitim vermek amacıyla yeni kurulan Enstitülerden; Kara, Deniz, Hava Harp Okullarından ve Astsubay Meslek Yüksekokullarından oluştuğunun açıkça düzenlendiği; bu düzenlemeyle uyumlu olarak 7078 sayılı Kanun ile yasalaşan 694 sayılı KHK ile 4566 sayılı Harp Okulları Kanunu'nda değişiklik yapıp Harp Okullarında yalnızca lisans düzeyinde eğitim yapılabileceğinin hükme bağlandığı,

3.3. Yapılan mevzuat değişiklikleri dikkate alındığında, kanun koyucunun Harp Okullarını MSÜ çatısı altında toplayarak bu okullarda lisans düzeyinde eğitim verilmesini öngördüğü, lisansüstü eğitimlerinin ise yeni kurulacak enstitülerde gerçekleştirilmesi yolunu benimsediği, bu düzenlemelerde geçiş hükümlerine yer verilmediği, dolayısıyla halen MSÜ bünyesindeki enstitülerin daha önce Harp Okullarına bağlı enstitülerin devamı ve/veya öğrenimini sürdüren öğrencinin MSÜ'ye bağlı enstitülerde herhangi bir şekilde öğrenimlerini sürdürebilecekleri şeklindeki yoruma hukuki dayanak olabilecek hiçbir hükmün mevcut olmadığı, buna karşın kanun koyucunun 6756 sayılı Kanun'un 5 inci maddesinde "lisansüstü eğitim vermek amacıyla yeni kurulan Enstitülerden" şeklindeki ifadeye yer vermek suretiyle lisansüstü eğitimin daha önceki enstitüler tarafından değil, "yeni kurulacak enstitüler" tarafından verilmesi hususuna özel önem atfettiğini ortaya koyduğu,

3.4. 677 sayılı KHK'nın 5 inci maddesi hükmü için Yükseköğretim Kurulu tarafından gönderilen yazıda, anılan hükmün 15 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla kapatılan yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrencileri kapsadığının bildirildiği, dolayısıyla bu düzenlemelerin başvuranı kapsamadığı,

3.5. Anayasamızın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42 nci uyarınca, eğitimin toplum için taşıdığı öneme karşın, bu hakkın mutlak ve sınırsız olmadığı, eğitimin niteliği gereği devlet tarafından düzenleme yapılmasını gerektirdiği ve bazı kısıtlamalara tabi tutulmasının doğal olduğu, devletlerin bu konuda yapacakları düzenleme ve uygulamalarda belli bir takdir alanına sahip oldukları, tesis edilen işlemin Anayasamızın 42 nci ve 13 üncü maddesinde belirtilen koşulları sağladığı,

açıklamalarına yer verilmektedir.

4. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektörlüğünün 25/07/2019 tarihli ve ... sayılı yazısında;

4.1. Başvuranın af düzenlemesinden faydalanmak üzere yaptığı başvurusunun Milli Savunma Bakanlığı Alparslan Savunma Bilimleri Enstitüsüne gönderildiği, başvuranın ısrarlı dilekçeleri üzerine Enstitünün verdiği cevabın başvurana da iletildiği,

4.2. Milli Savunma Bakanlığı Alparslan Savunma Bilimleri Enstitüsünün 15/02/2017 tarihli ve ... sayılı yazısındaki listede Üniversitelerine aktarılan 169 kişi bulunduğuna, listede ismi yer almayanların muhatabının Milli Savunma Bakanlığı olduğuna ve ilgili af düzenlemesinin sadece yükseköğretim kurumlarını kapsamasından bahisle başvuranın bu düzenlemeden faydalanmayacağına yer verildiği,

4.3. Başvuranın 677 sayılı KHK ile devredilen Harp Akademileri Enstitüsü Savunma Yönetimi (SAVBEN) Doktora Programından kendi isteğiyle ve SAVBEN kapatılmadan önce ilişkisinin kesilmiş olması sebebiyle Üniversitelerine aktarılan 169 kişi içerisinde yer almadığı,

4.4. Başvuranın muhatabının Milli Savunma Bakanlığı Alparslan Savunma Bilimleri Enstitüsü olduğu, ancak bu Enstitünün Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığına bağlı olmaması ile af düzenlemesinin YÖK Başkanlığına bağlı kurumları kapsamaması nedenleriyle başvuranın af düzenlemesinden yararlanamayacağına mütalaa edildiği,

4.5. SAVBEN'in 677 sayılı KHK ile kapatılmasından sonra YÖK Başkanlığının 06/02/2017 tarihli duyurusu ile sadece Liderlik ve Savunma Yönetimi (Yönetim Organizasyon) programları öğrencilerinin yerleştiğinin ilan edildiği, YÖK Başkanlığının görüşü doğrultusunda, Milli Savunma Bakanlığı Alparslan Savunma Bilimleri Enstitüsünden aktarılan 169 kişinin kayıtlarının 2017-2018 güz kayıt dönemi için aktive alındığı, 2017-2018 güz kayıt döneminde başvuru yapmadığı için haklarından vazgeçmiş sayılan öğrencilerden af düzenlemesinden faydalanmak isteyenlerin bu düzenleme kapsamında değerlendirildiği,

4.6. Başvuran af düzenlemesinden faydalanmak üzere başvurduğunda kendisine ilgili kanunda durumunu belirten bir ibare olmadığı, af kanunu kapsamına girip girmediği ve muhatabının Üniversiteleri olup olmadığının belli olmadığına açıklanmış olmasına rağmen, kendisinin başvuru dilekçesini verdiği,

4.7. Üniversitenin 25/09/2018 tarihli duyurusunda Savunma Bilimleri Enstitüsünden liste istenileceği ve başvuranın Sosyal Bilimler Enstitüsü ile iletişime geçmesi gerektiğine yer verildiği, listede ismi yer alan diğer öğrenciler gibi başvurana öğrenci numarası verilmediği ve aktif ibaresinin kullanılmadığı, SAVBEN'den liste istenerek araştırma yapılacağına belirtildiği, öğrenci numarasının olmamasının ve aktive alınmamasının başvuranın kayıt yaptıramayacağına açıkça belirttiği,

açıklamalarına yer verilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42 nci maddesinin ilk iki fıkrasında; "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve

düzenlenir.” **“Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;** *“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”*, **“Yükseköğretim kurumları” başlıklı 130 nucu maddesinin dokuzuncu fıkrasında;** *“Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, işleri, malî işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı malî kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir. “Yükseköğretim üst kuruluşları” başlıklı 131 inci maddesinin birinci fıkrasında;* *“Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim- öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur.”*, **“Yükseköğretim kurumlarından özel kanuna tabi olanlar” başlıklı 132 nci maddesinde;** *“Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumları özel kanunlarının hükümlerine tabidir.”*,

6. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; *“Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir...”*,

7. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında; *“Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığına bağlı yükseköğretim kurumlarıyla ilgili özel kanun hükümleri saklıdır.”*, **5806 sayılı Kanun’un 1 inci maddesiyle değişik Geçici 56 ncı maddesinin on beşinci fıkrasında;** *“Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı eğitim kurumları ile Polis Akademisi ve bağlı yükseköğretim kurumlarında ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim görürken 7/6/1995 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar her ne sebeple olursa olsun okulları ile ilişkisi kesilenler ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki aylık başvuru süresi içerisinde ilişkisi kesilenlerin, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içerisinde başvuruları halinde, Yükseköğretim Kurulunca öğrenim görecekleri fakülte veya yüksekokulları belirlenir. Belirlenen yükseköğretim kurumlarınca intibakları yapılan öğrenciler de bu madde kapsamından diğer öğrenciler gibi yararlanırlar.”*, **6111 sayılı Kanun’un 173 üncü maddesiyle değişik Geçici 58 inci maddesinde;** *“...Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı eğitim kurumları ile Polis Akademisi ve bağlı yükseköğretim kurumlarında tıpta uzmanlık, önlisans veya lisans düzeyinde öğrenim görürken 22/10/2008*

tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar terör suçundan hüküm giyenler hariç her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişkisi kesilenler, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren yukarıda belirlenen süre içerisinde başvurmaları halinde Yükseköğretim Kurulunca uygun görülen yükseköğretim kurumlarına intibakları sağlanır.”, **7143 sayılı Kanun’un 15 nci maddesiyle değişik Geçici 78 inci maddesinin birinci fıkrasında**; “Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişkileri kesilenler dâhil, terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisaki yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler ile bir programı kazandıkları halde kayıt yaptırmayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler.”

8. 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanun’un “Kuruluş” başlıklı 5 inci maddesinin ilk iki fıkrasında; “*Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde Milli Savunma Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur. (2) Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak; a) Kurmay subay yetiştirmek ve lisansüstü eğitim vermek amacıyla yeni kurulan Enstitülerden, b) Kara, Deniz ve Hava Harp Okullarından, c) (Değişik: 17/4/2017-KHK-690/16 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/14 md.) Astsubay meslek yüksekokulları ile yabancı diller ve savunma ile ilgili diğer yüksekokullardan, oluşur.*”

9. 22/11/2016 tarihli ve 29896 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 677 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin “Askeri okullardaki lisansüstü öğrenciler” başlıklı 5 nci maddesinde; “*Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinde, Harp Okulları ile kapatılan Harp Akademilerindeki enstitülerde lisansüstü öğrenim görmekte olan sivil öğrenciler, Yükseköğretim Kurulunca üniversitelerin durumlarına uygun enstitülerine yerleştirilirler. Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak usul ve esasları belirlemeye, uygulamayı yönlendirmeye, her türlü tedbiri almaya ve ortaya çıkan tereddütleri gidermeye Yükseköğretim Kurulu görevli ve yetkilidir.*”

10. 31/07/2016 tarihli ve 29787 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 669 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname’nin 104 üncü maddesinde; “*Harp Akademileri, askeri liseler ve astsubay hazırlama okulları kapatılmıştır...*”

düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

11. İdarenin başvuranın talebine ilişkin işlemlerinin hukuka aykırı olmadığı sonuç ve kanaatine varılarak başvurunun reddi yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12. Başvuran, 677 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne devredilen Kara Harp Okulu Savunma Yönetimi (SAVBEN) Doktora Programından kendi isteğiyle ayrılmış olduğunu, 7143 sayılı Af Kanunu kapsamında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesine yaptığı başvurusunun reddedildiğini belirtmekte ve Kurumumuzdan SAVBEN'deki dosyası Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesine gönderilmese bile, af düzenlemesi kapsamında kaydının yapılmasının sağlanmasını talep etmektedir.

13. Anayasamızın 42 nci maddesinde hiç kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmayacağı ile öğrenim hakkının kapsamının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır 130 uncu ve 131 inci maddelerinde, yükseköğretim kurumlarına ve bu kurumların üst kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerin yer aldığı, bu kapsamda hangi hususların kanunla düzenleneceğine yer verildiği görülmektedir. 132 nci maddesinde ise Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarının özel kanunlarının hükümlerine, bir diğer ifadeyle bu yükseköğretim kurumlarının kendilerine mahsus düzenlemelere tabi olacağına hüküm altına alındığı görülmektedir. Dolayısıyla yükseköğrenime ilişkin usulüne uygun olarak çıkarılmış kanun ve diğer düzenlemeler, eğitim ve öğrenim hakkının kapsamını belirlemekte olup bu hakkın kullanılmasını kısıtlama amacı taşımamaktadır.

14. Amacı, yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim, öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemek olan 2547 sayılı Kanun'da da, Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı yükseköğretim kurumlarının münhasır kanun hükümlerine tabi olacağı hüküm altına alınmış, böylece bu kurumlar 2547 sayılı Kanun'un kapsamı dışında bırakılmıştır. Diğer bir anlatımla, 2547 sayılı Kanun'da açıkça belirtilmediği sürece Kanun'da hüküm altına alınan düzenlemeler, Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı yükseköğretim kurumları için geçerli değildir.

15. Yükseköğretim kurumlarıyla ilişkisi kesilen öğrencilerin öğrenimlerine devam edebilmeleri için zaman içerisinde 2547 sayılı Kanun'da bir takım değişiklikler yapılmış olduğu görülmektedir. Anılan Kanun'un bu yöndeki değişikliklerin yer aldığı Geçici 56 ncı ve Geçici 58 inci maddeleri incelendiğinde, Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı yükseköğretim kurumlarının özel düzenlemelere tabi olması gereğinden hareketle, bu kurumlarında tıpta uzmanlık, önlisans veya lisans düzeyinde öğrenim görürken ilişkisi kesilenlerin, (terör suçundan hüküm giyenler hariç) belirli sürelerde başvurmaları halinde, bu eğitim kurumlarında eğitimlerine devam etmelerine yer verilmediği, ancak Yükseköğretim Kurulunca uygun görülen yükseköğretim kurumlarına intibaklarının sağlanacağına açıkça düzenlenmiş olduğu görülmektedir. 2547 sayılı Kanun'un 7243 sayılı Kanunla değişik başvuruya konu Geçici 78 nci maddesi

incelendiğinde ise, Geçici 56 ncı ve Geçici 58 inci maddelerdeki düzenlemelerde olduğu gibi Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı yükseköğretim kurumlarından ilişkisi kesilenler için herhangi bir düzenlemeye yer verilmediği görülmektedir. Ayrıca, 2547 sayılı Kanun'un Geçici 78 inci maddesinin uygulama ilkelerinin belirlendiği 31/05/2018 tarihli Yükseköğretim Genel Kurulu toplantısında da, Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı eğitim kurumlarından ilişkisi kesilenlerin tabii olacağı herhangi bir uygulama belirlenmediği, bu itibarla, bu durumdaki kişilerin Kanun'dan yararlandırılmalarının mümkün olmadığına karar verildiği görülmektedir.

16. 669 sayılı KHK ile Harp akademilerinin kapatılması sonrasında Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı yükseköğretim kurumları hakkındaki düzenlemelere, 6756 sayılı Kanun'da yer verilmekte olup, anılan Kanun ile Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde Milli Savunma Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur. Anılan üniversite, Kurmay subay yetiştirmek ve lisansüstü eğitim vermek amacıyla yeni kurulan Enstitülerden, Kara, Deniz ve Hava Harp Okullarından, astsubay meslek yüksekokulları ile yabancı diller ve savunma ile ilgili diğer yüksekokullardan oluşmaktadır.

17. 677 sayılı KHK'da ise, Harp Okulları ile kapatılan Harp Akademilerindeki enstitülerde 15/07/2016 tarihi itibarıyla kapatılan yükseköğretim kurumlarında *öğrenim görmekte olan sivil öğrencilerin*, Yükseköğretim Kurulunca üniversitelerin durumlarına uygun enstitülerine yerleştirileceği düzenlenmiştir.

18. Başvuru konusu olayda, başvuranın 677 sayılı KHK ile kapatılan Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Enstitüsünden (SAVBEN) 2014 yılında ilişkisinin kesilmiş olduğu görülmektedir. Buraya kadarki açıklamalardan görüleceği üzere, 2547 sayılı Kanun'un Kara Harp Okulunu kapsamaması ve münhasıran Geçici 78 inci maddedeki af düzenlemesinde bu yükseköğrenim kuruluşlarındaki öğrenciler hakkında bir düzenlemeye yer verilmemiş olması nedenleriyle, SAVBEN kapatılmamış olsaydı dahi, başvuranın 2547 sayılı Kanun'un Geçici 78 inci maddesindeki af düzenlemesinden istifade etme olanağı bulunmamaktadır.

19. 677 sayılı KHK'nın da, kapatılan Harp Akademilerindeki enstitülerde, bu enstitülerin kapatıldığı tarihte yükseköğrenim görmekte olan öğrenciler için birtakım haklar tanıdığı gözetildiğinde, başvuranın enstitü ile ilişkisinin kesilip öğrencilik statüsünü kaybetmiş olması, bu sebeple de "yükseköğretim kurumunda öğrenim görmekte olan sivil öğrenci" olmaması itibarıyla KHK ile getirilen haklardan faydalanarak öğrenimine başka bir yükseköğretim kurumunda devam etme imkânının bulunmadığı açıktır.

20. Başvuran, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin internet sitesindeki "7143 Sayılı Af Kanunu Kapsamında Başvuru Yapan Lisansüstü Öğrencilerin Başvuru Değerlendirmesi" isimli belge kendi adına yer verildiğini ifade etmekte ise de, Kurumumuza sunulan bilgi ve belgelerden, bu listenin 2547 sayılı Kanun'un Geçici 78 inci maddesindeki af düzenlemesinden faydalanmak üzere başvuru yapan tüm öğrencilere ilişkin genel bir liste olduğu, başvuranın durumunun "aktif" olarak gösterilmediği ve kendisine bir öğrenci numarası verilmediği, SAVBEN'den liste alınacağına ve kendisinin SAVBEN'le temasa geçmesi gerektiğine yer verildiği görülmektedir.

21. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; başvuranın talebinin İdare tarafından reddedilmesi işleminin hukuka aykırı olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

22. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; İdarenin "karara karşı başvuru yolunun gösterilmesi" ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

23. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, **ilgili idarenin işlemine karşı** (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE;**

Kararın Başvurana, MİLLİ SAVUNMA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE ve ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi